

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 22 май 2023 г.
(OR. en)

9598/23

COHAFA 56
DEVGEN 93
CONUN 119
FIN 552
RELEX 634

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	9282/23
Относно:	Заклучения на Съвета относно преодоляването на недостига на хуманитарно финансиране

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно преодоляването на недостига на хуманитарно финансиране, одобрени на 3950-ото заседание на Съвета на 22 май 2023 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

**ОТНОСНО ПРЕОДОЛЯВАНЕТО НА НЕДОСТИГА НА ХУМАНИТАРНО
ФИНАНСИРАНЕ**

1. Съветът изразява дълбока загриженост във връзка с рязко нарастващите глобални хуманитарни нужди във време на свиване на хуманитарното пространство, продължителни конфликти, политизиране на помощта и нарастваща уязвимост, дължаща се на изменението на климата, и потвърждава отново ангажимента си за принципни и ефективни хуманитарни действия. Над 350 милиона души по света се нуждаят от животоспасяваща хуманитарна помощ, което представлява увеличение с повече от 20 % в сравнение с 2022 г. и повече от 40 % в сравнение с 2021 г. Над 100 милиона души са принудително разселени, а 43 милиона в 51 държави са на ръба на гладната смърт. Съветът отбелязва, че в световен мащаб неотдавнашните призови за хуманитарна помощ са осигурили едва половината от необходимото финансиране, и изразява дълбока загриженост във връзка с нарастващото разминаване между прогнозните нужди и финансирането, включително при забравени кризи.
2. Съветът изразява тревога от мащаба на човешкото страдание, нарушенията на международното хуманитарно право, загубата на човешки живот и достойнство, включително насилието срещу цивилни лица и умишленото и целенасочено унищожаване на гражданска инфраструктура в световен мащаб, например в Украйна в резултат на агресивната война на Русия. Освен това Съветът изразява дълбока загриженост във връзка с опустошителните глобални последици от войната, тъй като тя изостри световната продоволствена криза, и изтъква отново ангажимента си да подкрепя световната продоволствена и хранителна сигурност, включително чрез Черноморската инициатива за зърното на ООН и коридорите на солидарността между ЕС и Украйна.
3. Съветът изтъква отново съществената роля на ЕС и неговите държави членки в подкрепа на хуманитарната дейност в световен мащаб, което се доказва със стартирането на Европейския хуманитарен форум, припомня заключенията от 2021 г. във връзка със съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Хуманитарната дейност на ЕС: нови предизвикателства, същите принципи“ и взема под внимание резолюцията на Европейския парламент от 2021 г. относно нови насоки за хуманитарната дейност на ЕС.

4. Съветът подчертава спешната необходимост от преодоляване на нарастващото разминаване между хуманитарните нужди и ресурси чрез увеличаване на усилията по три взаимно свързани и взаимно подсилващи се направления: увеличаване и разширяване на ресурсната база за хуманитарни действия, повишаване на ефективността и ефикасността на хуманитарната система и намаляване на хуманитарните нужди.

I. УВЕЛИЧАВАНЕ И РАЗШИРЯВАНЕ НА РЕСУРСНАТА БАЗА ЗА ХУМАНИТАРНИ ДЕЙСТВИЯ

5. Съветът изтъква необходимостта от мобилизиране на допълнително хуманитарно финансиране в световен мащаб и от постигане на по-балансирана структура на финансирането, основана на ресурсите на традиционни, новоочертаващи се и потенциални донори, благотворителни фондации, частния сектор, както и на други заинтересовани страни.
6. Съветът отбелязва ангажимента на държавите — членки на ЕС, за осигуряване на допълнително финансиране за хуманитарна помощ. Съветът ще продължи работата по осигуряване на по-устойчиво и балансирано споделяне на хуманитарното финансиране между държавите членки и приканва Комисията да докладва ежегодно в това отношение. Съветът потвърждава отново колективния ангажимент на ЕС да предостави поне 0,7 % от колективния БНД като ОПР до 2030 г. и насърчава неговите държави членки да продължат усилията си за преодоляване на недостига на хуманитарно финансиране, като допринасят съобразно своя финансов капацитет и като гарантират, че подходящ дял, например 10 % от тяхната ОПР, е предназначен за хуманитарни действия въз основа на съществуващите хуманитарни нужди.
7. Съветът насърчава ЕС и неговите държави членки да засилят диалога и контактите си с държавите, които имат икономически потенциал да поемат по-голяма отговорност за увеличено и предвидимо хуманитарно финансиране, основано на нуждите, по-специално държавите от ОИСР и Г-20, например чрез системно включване на хуманитарните действия в диалозите с трети държави и чрез редовно присъствие на хуманитарните въпроси в дневния ред на двустранните срещи на всички равнища. Насърчаването на зачитането на международното хуманитарно право и хуманитарните принципи е неразделна част от дейностите за популяризиране с цел разширяване на донорската база.

8. Съветът призовава държавите членки и Комисията да стимулират ангажираността на частния сектор, включително благотворителните фондации, и насърчава усилията за изграждане на партньорства между хуманитарния и частния сектор. Освен това Съветът насърчава държавите членки и Комисията да проучат новаторски подходи за финансиране с оглед на включването на всички заинтересовани страни.

II. ПОВИШАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ХУМАНИТАРНАТА СИСТЕМА

9. Съветът изтъква, че е важно да се гарантира ефективност и ефикасност при предоставянето на помощ, така че да се оптимизира използването на наличните ресурси, и потвърждава значението на подход, основан единствено на нуждите, както и на прозрачно и базирано на принципи приоритизиране при отделните хуманитарни кризи. Съветът приветства ключовата роля на системата на ООН, по-специално на Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси (ОСНА) и други агенции на ООН, за осигуряването на ефективна координация и оценка на нуждите, включително усилията за изработване на сравнителни анализи на сериозността на нуждите при отделните кризи, за свързване на оценките на нуждите и планирането на реакцията, както и за осигуряване на качество чрез независим надзор, което ще даде възможност на донорите да разпределят финансирането въз основа на нуждите.
10. Съветът отчита значението на качествено финансиране, т.е. многогодишното и гъвкаво финансиране, за осигуряване на ефикасни и ефективни хуманитарни действия. Гъвкавото финансиране дава възможност за бързо увеличаване на реакцията при спешни нужди и осигурява оперативна приемственост при пренебрегвани кризи. Ето защо във връзка с това Съветът насърчава държавите членки и Комисията да увеличат своите равнища на гъвкаво финансиране, определени като „нецелеви“ или „частично целеви“, в съответствие с ангажиментите по Голямото споразумение. Освен това Съветът припомня резултатите от срещата по линия на Голямото споразумение относно качествено финансиране, свързани с ангажимента за увеличаване на многогодишното хуманитарно финансиране с 30 %, като отчита, че многогодишното финансиране също има потенциал за укрепване на местния капацитет и води до по-добри резултати за засегнатото население, особено при продължителни кризи.

11. Съветът отчита важната роля за улесняване на ефикасните хуманитарни действия на местните и националните участници, включително участието и лидерската роля на ръководени от жени организации, действащи като участници на първа линия, които остават на място преди, по време на и след извънредни ситуации. Във връзка с това Съветът насърчава държавите членки и Комисията да засилят сътрудничеството с местните организации в съответствие с ангажимента по Голямото споразумение за предоставяне на най-малко 25 % от средствата за хуманитарна помощ по възможно най-пряк начин на местните или националните участници, като същевременно подкрепят укрепването на капацитета и пълноценното и приобщаващо участие на местните участници във вземането на решения на всички етапи от програмния цикъл, и отбелязва със задоволство насоките на Комисията относно местното донорство.
12. Съветът изтъква потенциала на хуманитарната логистика за по-ефикасна и ефективна хуманитарна помощ. Съветът насърчава държавите членки и Комисията да използват новаторски подходи за по-нататъшно повишаване на ефективността на хуманитарните действия, включително чрез рамката на Голямото споразумение. Съветът насърчава хуманитарния сектор, включително донорите, да продължат да разработват и подкрепят стратегически подход към логистиката.

III. НАМАЛЯВАНЕ НА ХУМАНИТАРНИТЕ НУЖДИ

13. Съветът счита, че в крайна сметка най-ефективният начин за преодоляване на недостига на хуманитарно финансиране е намаляване на равнището на хуманитарните нужди. В този контекст Съветът подчертава необходимостта от устойчиво справяне с първопричините чрез засилено привеждане в действие на връзката между хуманитарните действия, развитието и мира, като се работи съвместно в рамките на подхода „Екип Европа“ и в съответствие, наред с другото, с ангажиментите, поети в Декларацията на донорите на хуманитарна помощ относно климата и околната среда.
14. Съветът отбелязва, че въоръженият конфликт продължава да бъде водещата причина за хуманитарните нужди и че са необходими политически решения, за да се сложи край на човешкото страдание. Съветът изтъква отново значението на непрекъснатите усилия за предотвратяване на конфликти, посредничество и приобщаващо укрепване на мира и изтъква необходимостта от по-системен и координиран подход към хуманитарната дипломация.

15. Съветът подчертава, че е важно зачитането и спазването на международното хуманитарно право да се постави последователно в центъра на външната дейност на ЕС и да се насърчава с всички налични средства, и изтъква първостепенната задача за зачитане и закрила на цивилното население в съответствие с международното хуманитарно право, за запазване на хуманитарното пространство и за гарантиране на безопасността и сигурността на хуманитарния персонал. Освен това ЕС подчертава необходимостта от търсене на отговорност за нарушения на международното хуманитарно право.
16. Съветът изтъква необходимостта от предотвратяване и намаляване на хуманитарните нужди чрез подход, основан на връзката между хуманитарните действия, развитието и мира, който е насочен към преодоляване на първопричините за кризите чрез инвестиране в намаляването на риска от бедствия и подготвеността за бедствия, чрез възприемането на подход, съобразен с равенството между половете, и чрез своевременно укрепване на устойчивостта на хората в нужда, като същевременно се поддържат недискриминационни основни социални услуги, включително за жените и момичетата, особено при продължителни и сложни от политическа гледна точка хуманитарни кризи. В този контекст Съветът насърчава засиления диалог между хуманитарните участници и участниците в областта на мира и развитието, по-специално международните финансови институции (МФИ), за да се осигури устойчиво гъвкаво и реактивно финансиране за развитие с цел стабилизиране и ангажираност в нестабилните и засегнатите от конфликти държави, в които има извънредни хуманитарни ситуации.
17. Съветът изтъква отново, че изменението на климата е нарастваща причина за хуманитарните нужди. Съветът насърчава държавите членки и Комисията да проучат възможностите за максимално увеличаване на ефекта от всички финансови потоци чрез съществуващите договорености за финансиране, за да се реагира по-добре на предизвиканите от климата хуманитарни кризи.
18. Съветът признава, че е важно да се действа преди настъпването на прогнозираните опасности с цел да се предотвратят или намалееят острите хуманитарни последици, за да се избегне прерастването им в мащабни хуманитарни извънредни ситуации. В този контекст и в съответствие с инициативата на генералния секретар на ООН „Ранно предупреждение за всички“ (EW4All) Съветът изтъква жизненоважното значение на засилването на изпреварващите действия с цел намаляване на хуманитарните нужди, включително чрез укрепване на полезните взаимодействия между участниците в областта на хуманитарната помощ, развитието и климата.